

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

18.01.2019 г.

Асоциацията на индустриалния капитал в България в медиите

АИКБ

✓ ВИЦЕПРЕМИЕРЪТ ПО ИКОНОМИЧЕСКАТА И ДЕМОГРАФСКАТА ПОЛИТИКА И МИНИСТЪРЪТ НА ИКОНОМИКАТА СЕ СРЕЩНАХА С БРАНШОВИТЕ РАБОТОДАТЕЛСКИ ОРГАНИЗАЦИИ НА АИКБ

Вицепремиерът по икономическата и демографската политика Марияна Николова и министърът на икономиката Емил Караниколов се срещнаха с браншовите работодателски организации на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ). На срещата бяха обсъдени възможностите за взаимодействие по част от приоритетите, които АИКБ определи за свои ключови през 2019 г. Сред тях са подобряване на бизнес климата, ускорено решаване на проблема с недостига на човешките ресурси, план-приема в професионалното и висшето образование, възможностите за подкрепа на Регионалните иновационни центрове, цялостна реформа в енергетиката.

По думите на вицепремиера единствено чрез общи усилия на държавата и работодателите може да се подобри бизнес климата в страната. Тя призова за предприемане на общи мерки за намаляване на бариерите пред инвеститорите в България, както и за продължаване на общите усилия за реформиране на важни сектори за страната като образование и енергетика. „Взаимодействието ни е показало, че създава добавена стойност. И аз съм убедена, че постигнатото до момента е само една малка част от реалните възможности на нашето сътрудничество“, допълни още Марияна Николова.

„През изминалата година АИКБ бе сред основните двигатели на редица мерки, които целят съществено да подобрят икономическата среда в страната ни. Визирам и реформите в професионалното и висше образование и мерките, които стартирахме за преодоляване на недостига на човешки ресурси и още много други инициативи, по които ще продължаваме да работим до тяхното реализиране“, заяви председателят на УС на АИКБ Васил Велев.

За подобряването на бизнес климата работодателската организация ще продължи да работи за ускорено изграждане на електронното управление, ограничаване на държавната намеса в икономиката, по-добрата работа на регулаторите и намаляване на административната тежест за бизнеса. Облекчаването на процедурите за свързаност на предприятията към мрежови структури като ВиК, електропреносна мрежа и газ също ще бъде сред целите на организацията за подобряване на бизнес климата. АИКБ счита още, че България трябва да предприеме всички мерки за присъединяване към ERMII, Шенген и ОИСР.

По време на срещата министър Емил Караниколов представи възможностите за подкрепа на Регионални иновационни центрове. По думите му чрез възможностите за изграждане и развитие на съвременна научноизследователска и иновационна инфраструктура ще се способства ускорено икономическо и социално развитие на българските региони.

“Процедурата за създаване на регионални иновационни центрове ще даде възможност да създадем нужната синергия между бизнеса и науката. Целта е да бъдат създадени сдружения от минимум три предприятия и поне една научна организация. Призовавам ви да бъдете по-активни при кандидатстването, тъй като без наука няма как да има бизнес. За да насърчим тази синергия в Министерство на икономиката

планираме мерки, чрез които научната и развойната дейност да бъдат освободени от данъци“, добави още Емил Караниколов.

Сериозно внимание беше обърнато на механизма за план-прием в професионални гимназии и паралелки за професионална подготовка, както и на предложенията за промени в Закона за висшето образование. Според Асоциацията са необходими съвместни действия между всички заинтересовани страни за повишаване на привлекателността на ключови за икономиката специалности, по които се очаква сериозен недостиг на квалифицирани кадри в следващите години. Сред предложенията са увеличаване на ролята на бизнеса при определяне на част от изучаваното съдържание, възможностите за дуално обучение и отпускането на стипендии на учениците от съответните специалности. На студентите

от тези ключови специалности, които учат „държавна поръчка“, да бъдат отпускани стипендии за финансиране на образованието им и за месечна издръжка, но при условия, че за определен период от време работят в България или за българска компания.

Сред другите мерки за справяне с един от най-наболелите от икономическа и социална гледна точка проблеми у нас ще са ускоряването на реформите в здравеопазването и интегрирането на пазара на труда на обезкуражени, хора с увреждания и временно лишени от свобода.

Като един от най-значимите си приоритети АИКБ посочи реформата в енергетиката. Асоциацията заяви готовност да окаже пълна подкрепа с експерти при създаването на нов закон за енергетиката, въвеждащ пълна либерализация на пазара, както и приемане на балансирана национална енергийна стратегия до 2030 г. Освен това АИКБ ще настоява за прекратяване на държавната помощ за „американските централи“, отговорно пазарно поведение на компаниите от Българския енергиен холдинг и засилване на контрола от КЕВР срещу пазарните злоупотреби на Българска независима енергийна борса.

News.bg

✓ Бизнесът предлага свои експерти за нов закон за енергетиката

Асоциацията на индустриалния капитал в България заяви готовност да окаже пълна подкрепа с експерти при създаването на нов закон за енергетиката. Това стана ясно на днешната среща на представители на АИКБ с вицепремиера по икономическата и демографската политика Марияна Николова и министъра на икономиката Емил Караниколов.

На срещата бяха обсъдени възможностите за взаимодействие по част от приоритетите, които АИКБ определи за ключови през 2019 г. Сред тях са подобряване на бизнес климата, ускорено решаване на проблема с недостига на човешките ресурси, план-приема в професионалното и висшето образование и възможностите за подкрепа на Регионалните иновационни центрове.

Като най-значим приоритет за бизнеса обаче от АИКБ посочиха цялостна реформа в енергетиката. Те настояха да бъде създаден нов закон, който да въвежда пълна либерализация на пазара, както и да се приеме балансирана национална енергийна стратегия до 2030 г. Сред останалите изисквания на АИКБ са прекратяването на държавната помощ за "американските централи", отговорното пазарно поведение на компаниите от Българския енергиен холдинг и засилването на контрола от КЕВР срещу пазарните злоупотреби на Българската независима енергийна борса.

От своя страна вицепремиерът Марияна Николова призова да се предприемат общи мерки за намаляване на бариерите пред инвеститорите в България.

Председателят на УС на АИКБ Васил Велев изтъкна, че именно от АИКБ са иницирали реформите в професионалното и висшето образование и мерките за преодоляване на недостига на човешки ресурси.

От работодателската организация увериха, че ще продължат да работят за ускорено изграждане на електронното управление, ограничаване на държавната намеса в икономиката, по-добрата работа на регулаторите и намаляване на административната тежест за бизнеса.

Те посочиха, че сред целите им за подобряване на бизнес климата ще е и облекчаването на процедурите за свързаност на предприятията към мрежови структури като ВиК, електропреносна мрежа и газ.

От своя страна министър Емил Караниколов представи възможностите за подкрепа на Регионални иновационни центрове. Той посочи, че чрез тях ще бъде създадена нужната синергия между бизнеса и науката.

Без наука няма как да има бизнес, заяви министърът и увери, че в Министерство на икономиката планират мерки, чрез които научната и развойната дейност да бъдат освободени от данъци.

Предложенията на Асоциацията по отношение на механизма за план-прием в професионални гимназии и паралелки за професионална подготовка, както и на предложенията за промени в Закона за висшето образование са увеличаването на ролята на бизнеса при определяне на изучаваното съдържание, възможностите за дуално обучение и отпускането на стипендии на учениците от определени специалности.

На студентите от тези ключови специалности, които учат "държавна поръчка", да бъдат отпускани стипендии за финансиране на образованието им и за месечна издръжка, но при условия, че за определен период от време работят в България или за българска компания, настояха от работодателската организация.

[В. Монитор](#)

✓ Вицепремиерът Николова към бизнеса: Нашето сътрудничество създава „добавена стойност“

Вицепремиерът по икономическата и демографската политика Марияна Николова участва в първата от поредицата срещи, организирани от Асоциацията на индустриалния капитал в България /АИКБ/ с представители на бизнеса и браншовите организации.

В словото си при откриването на събитието „Актуални възможности и необходими действия в подкрепа на българския бизнес“ вицепремиерът отбеляза постигнати добри резултати като съобразяването на държавния план-прием за средно професионално образование с нуждите на бизнеса и одобряването на първия списък със защитени специалности от професии. Тя посочи още отпадането на задълженията за акционерните дружества микропредприятия да извършват задължителен одит и други решения, целящи подобряване на условията за правене на бизнес в България. „Всичко това показва, че нашето сътрудничество създава „добавена стойност“. Аз съм убедена обаче, че съществува още потенциал, който трябва да използваме“, заяви заместник министър-председателят Николова. Тя подчерта, че не бива да спират общите усилия за развитие на реформите в образователната система – за поставяне на акцент върху професионалното

образование и за пренасочване на финансови ресурси към инженерните и към природо-математическите специалности във висшите учебни заведения.

Целта на инициативата е да даде възможност да се обсъдят проблемите, които стоят пред предприятията с акцент върху малките и средни производства, както и възможностите, които се откриват за подкрепа на бизнеса през 2019 г.

Profit.bg

✓ АИКБ и държавата се разбраха за икономическите приоритети

Подобряването на бизнес климата, решаването на проблема с недостига на човешките ресурси, план-приема в професионалното и висшето образование, възможностите за подкрепа на Регионалните иновационни центрове и цялостната реформа в енергетиката са сред приоритетите, които бяха обсъдени на среща между Вицепремиерът по икономическата и демографската политика Марияна Николова, министърът на икономиката Емил Караниколов и браншовите работодателски организации на Асоциация на индустриалния капитал в България.

По думите на вицепремиера единствено чрез общи усилия на държавата и работодателите може да се подобри бизнес климата в страната. Тя призова за предприемане на общи мерки за намаляване на бариерите пред инвеститорите в България, както и за продължаване на общите усилия за реформиране на важни сектори за страната като образование и енергетика.

„Взаимодействието ни е показало, че създава добавена стойност. И аз съм убедена, че постигнатото до момента е само една малка част от реалните възможности на нашето сътрудничество“, допълни още Марияна Николова.

„През изминалата година АИКБ бе сред основните двигатели на редица мерки, които целят съществено да подобрят икономическата среда в страната ни. Визирам и реформите в професионалното и висше образование и мерките, които стартирахме за преодоляване на недостига на човешки ресурси и още много други инициативи, по които ще продължаваме да работим до тяхното реализиране“, заяви председателят на Управителния съвет на АИКБ Васил Велев.

За подобряването на бизнес климата работодателската организация ще продължи да работи за ускорено изграждане на електронното управление, ограничаване на държавната намеса в икономиката, по-добрата работа на регулаторите и намаляване на административната тежест за бизнеса. Облекчаването на процедурите за свързаност на предприятията към мрежови структури като ВиК, електропреносна мрежа и газ също ще бъдат сред целите на организацията за подобряване на бизнес климата.

АИКБ счита още, че България трябва да предприеме всички мерки за присъединяване към ERM II, Шенген и Организацията за икономическо сътрудничество и развитие.

По време на срещата министър Емил Караниколов представи възможностите за подкрепа на Регионалните иновационни центрове. По думите му чрез възможностите за изграждане и развитие на съвременна научноизследователска и иновационна инфраструктура ще се способства ускорено икономическо и социално развитие на българските региони.

“Процедурата за създаване на регионални иновационни центрове ще даде възможност да създадем нужната синергия между бизнеса и науката. Целта е да бъдат създадени сдружения от минимум три предприятия и поне една научна организация. Призовавам ви да бъдете по-активни при кандидатстването, тъй като без наука няма как да има бизнес. За да насърчим тази синергия в Министерство на икономиката планираме мерки, чрез които научната и развойната дейност да бъдат освободени от данъци“, добави още Емил Караниколов.

Сериозно внимание беше обърнато на механизма за план-прием в професионалните гимназии и паралелките за професионална подготовка, както и на предложенията за промени в Закона за висшето образование. Според Асоциацията са необходими съвместни действия между всички заинтересовани страни за повишаване на привлекателността на ключови за икономиката специалности, по които се очаква сериозен недостиг на квалифицирани кадри в следващите години.

Сред предложенията са увеличаване на ролята на бизнеса при определяне на част от изучаваното съдържание, възможностите за дуално обучение и отпускането на стипендии на учениците от съответните специалности. На студентите от тези ключови специалности, които учат „държавна поръчка“, да бъдат отпуснати стипендии за финансиране на образованието им и за месечна издръжка, но при условия, че за определен период от време работят в България или за българска компания.

Сред другите мерки за справяне с един от най-наболелите от икономическа и социална гледна точка проблеми у нас ще са ускоряването на реформите в здравеопазването и интегрирането на пазара на труда на обезкуражени, хора с увреждания и временно лишени от свобода.

Като един от най-значимите си приоритети АИКБ посочи реформата в енергетиката. Асоциацията заяви готовност да окаже пълна подкрепа с експерти при създаването на нов закон за енергетиката, въвеждащ пълна либерализация на пазара, както и приемане на балансирана национална енергийна стратегия до 2030 г. Освен това АИКБ ще настоява за прекратяване на държавната помощ за т. нар. „американските централи“ (ТЕЦ „Марица изток 1“ и ТЕЦ „Марица изток 3“), отговорно пазарно поведение на компаниите от Българския енергиен холдинг и засилване на контрола от КЕВР срещу пазарните злоупотреби на Българска независима енергийна борса.

Investor.bg

✓ През 2018 г. по ОП „Иновации и конкурентоспособност“ са сключени 2022 договора

Сключените договори са за 1,9 млрд. лв., а до момента изплатените средства са 917 млн. лева

През 2018 г. по ОП „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 (ОПИК) са сключени общо 2022 договора, от които успешно приключили са 1178. Обявените средства в различни процедури до момента са близо 2,1 млрд. лева или малко

над 80% от общия бюджет на програмата. Сключените договори са за 1,9 млрд. лв., а до момента изплатените средства са 917 млн. лева или 35,5% от общия бюджет на програмата.

Това обяви министърът на икономиката Емил Караниколов по време на среща с браншовите организации. Събитието се организира от Асоциация на индустриалния капитал в България и е под наслов „Актуални възможности и необходими действия в подкрепа на българския бизнес“.

Министър Караниколов поясни, че през тази година ще бъдат обявени още три процедури за конкурентен подбор по ОПИК, а именно „Внедряване на иновации за съществуващи предприятия“, „Развитие на иновационни кълъстери“ и „Дигитализация на МСП“.

„Неразделна част от изпълнението на програмата към днешна дата е и процедурата за „Регионални иновационни центрове“. Общият ѝ бюджет е в размер на 115,6 млн. лв., а средствата ще бъдат насочени към проекти, които се изпълняват извън територията на област София-град“, заяви Караниколов.

Икономическият министър подчерта, че освен стремежа да се изгради необходимата инфраструктура за създаване на иновации извън столицата, има възможност да се направи паралел с процедурите изпълнявани по ОП "Наука и образование за интелигентен растеж", при които значителна част от финансирането, в порядъка на 80-90%, е концентрирано в София-град.

„Стремежът ни е процедурата да бъде обявена за кандидатстване през май, а изпълнението на договорите да започне в началото на 2020 г. след преминали етапи на оценка и договаряне“, поясни Караниколов.

По думите му максималният размер на безвъзмездната финансова помощ в рамките на едно проектно предложение може да достигне 7 млн. лв., а минималният е 1,5 млн. лв.

„Изпълнението на проектите трябва да приключи в рамките на 24 месеца. Приложими са два режима на държавна помощ, а именно „Инвестиционна помощ за научноизследователски инфраструктури“ и „Де минимис“ в размер на разходи до 200 хиляди евро в едно проектно предложение“, информира министърът.

[В. Стандарт](#)

✓ Марияна Николова: Сътрудничеството с бизнеса е „добавена стойност“

Заместник министър-председателят по икономическата и демографската политика Марияна Николова участва в първата от поредицата срещи, организирани от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) с представители на бизнеса и браншовите организации. Това съобщиха от правителствената пресслужба.

В словото си при откриването на събитието „Актуални възможности и необходими действия в подкрепа на българския бизнес“ вицепремиерът отбеляза постигнати добри резултати като съобразяването на държавния план-прием за средно професионално образование с нуждите на бизнеса и одобряването на първия списък със защитени специалности от професии.

Тя посочи още отпадането на задълженията за акционерните дружества микропредприятия да извършват задължителен одит и други решения, целящи подобряване на условията за правене на бизнес в България. „Всичко това показва, че нашето сътрудничество създава „добавена стойност“. Аз съм убедена обаче, че съществува още потенциал, който трябва да използваме“, заяви заместник министър-председателят Николова.

Николова подчерта, че не бива да спират общите усилия за развитие на реформите в образователната система – за поставяне на акцент върху професионалното образование и за пренасочване на финансови ресурси към инженерните и към природо-математическите специалности във висшите учебни заведения.

Целта на инициативата е да даде възможност да се обсъдят проблемите, които стоят пред предприятията с акцент върху малките и средни производства, както и възможностите, които се откриват за подкрепа на бизнеса през 2019 г.

[БНР](#)

✓ Над 2 млрд. лева са обявени по ОП "Иновации и конкурентоспособност"

Повече от два млрд. лв. са обявени по различни процедури на оперативната програма "Иновации и конкурентоспособност". Сумата е 80% от общия бюджет на програмата, стана ясно по време на среща на икономическия министър Емил Караниколов и представители на Асоциацията на индустриалния капитал.

Договори за един милиард и 900 милиона лева са сключени по програмата, като успешно до момента са приключили близо 1200 от общо над 2000. Изплатени са 917 милиона лева или 35 процента от общия бюджет на програмата. През тази година ще бъдат обявени още три процедури за конкурентен подбор - внедряване на иновации за съществуващи предприятия, развитие на иновационни кълъстери и дигитализация на малките и средни предприятия.

Друга част от изпълнението на програмата е процедурата за регионални иновационни центрове с общ бюджет 115 милиона лева и половина, като средствата ще бъдат насочени към проекти, които се изпълняват извън територията на София-град.

[Канал 3](#)

✓ Резерви вече няма - задава ли се голямо поскъпване на тока

Теодор Дечев от АИКБ очерта мерките, които биха спомогнали за намаляване на цените на тока

„От Министерството на енергетиката и от КЕВР обявиха, че са намерили решение на проблема с цената на тока, но за всеки случай четирите работодателски организации и двата синдиката ще поискаме среща с министър-председателя да поговорим за всички тези неща, макар вече да имаме традиционни срещи по тази тема, което изобщо не е добре“. Това

обяви президентът на КТ „Подкрепа“ Димитър Манолов в предаването „Денят на живо“ по Канал 3 във връзка с цената на тока за бизнеса, която значително се повиши на борсата.

„Не е добре, защото ако бяха намерени решения, нямаше да се налагаме да си говорим по тази тема през два-три месеца“, допълни Манолов.

Има ли обаче картел между държавните производители на ток. Според Теодор Дечев от Асоциацията за индустриалния капитал – по-скоро не.

„Могат да се търсят всякакви лоши практики при търговците. Там е заровено кучето“, обяви Дечев, като бе подкрепен в това твърдение и от Манолов.

„Това е и една от мерките, за която настояваме от страна на работодателските организации – търговците да бъдат така любезни и таксата задължение към обществото да бъде плащана и от търговците във всички случаи, когато изнасят електроенергия в страни, които не са членове на ЕС“, допълни Дечев.

„Списъкът с мерки е много дълъг и има доста от тях, които ще бъдат подкрепени с ентузиазъм от синдикатите, други може би не. Но безспорно единият въпрос е заплащането на въпросната такса за страни извън ЕС – подчертавам го много дебело. Следващото – крайно време е т.нар. американски централи да се лишат от своите привилегии“, каза още представителят на АИКБ.

„Следваща мярка е една разумна политика по емисиите, защото въпреки всичко България има неизползвани квоти, които трябва да бъдат използвани за понижаване на себестойността на електроенергията“, каза Дечев, но Манолов поясни, че това всъщност е забранено.

„България обаче произвежда повече чист въздух, отколкото замърсява. Това нещо също следва да се отчете“, поясни лидерът на КТ „Подкрепа“ и изрази надежда в следващия Европейската комисия да има подкрепа в насока за решаване на въпроса с американските централи.

Теодор Дечев прибави и още един от най-важните, според него, мерки. А именно да се намали и да изчезне такса „задължение към обществото“.

„Истината е, че ние нямаме кой знае колко полезни ходове за трайно и устойчиво решение на тези проблеми в средата, в която се намираме. Което значи, че за да ни намалее проблемите, трябва да се намали средата. Голяма част по ремонта на средата, за съжаление, не са наши. Ние седим вътре и се гърчим. Честно казано не знам докъде ще стигнем. Говорейки за парните газове, поляците са ги включили в цената на електроенергията и така са решили въпроса. Ние едва ли можем да си го позволим.

От 2013-а, когато България се взриви заради цени на ток, се наложи политиката да внимаваме и да задържаме. Но когато задържаш цени за нещо, което се произвежда през разходи, в един момент го изпускаш и става страшно“, каза Димитър Манолов.

Той потвърди тезата, че през тази година неизбежно ще има увеличение на цената на електроенергията.

„Ако погледнем как се повишиха всички разходи, участващи в производството на електроенергия, очевидно, че няма накъде, защото вътрешните резерви вече ги няма. Ако стигнем и до тази болезнена тема за цената на въглищата от мини „Марица изток“, те поемат огромна част и всичко, което се случва нагоре – през тази цена на въглищата, която няма нищо общо с производство“, допълни синдикалистът.

„В един обозрим срок производителите на енергия от малки ВЕИ-та е крайно време да излязат на пазара. Не казваме утре, но някъде юли месец е разумен хоризонт, за да могат да си предоговорят условията. Защото, ако сме честни и обективни, трябва да кажем, че производителите на електроенергия са две категории. Едните са хора, които искат да правят бизнес, а другите са хора, които са усетили, че е много хитро да използваш привилегиите, които бяха направени за това нещо“, поясни Теодор Дечев.

„Логично е, че ако на борсата се търгуват по-големи количества, цените да са по-ниски. Това е стандартната логика. Какво ще излезе всъщност е трудно да предскажем. Друг е въпросът, че енергийната борса е голяма глупост. Когато между производителя и потребителя наредиш една верига от кухи структури, които са там само за да изкарват някаква печалба, товарейки и отнемайки и от производителя, и от потребителя, не може да получиш нищо друго. Но така се увеличава БВП на държавата и на глава от населението. Но тук има кухи и измислени резултати“, изтъкна Манолов.

Какво още казаха двамата гости за съкращенията в държавната администрация, както и за заплатите в частния сектор – вижте във [видеото](#)

Важни обществено-икономически и политически теми

IndustryInfo.bg

✓ Очаква се провеждането на Българо-македонски бизнес форум у нас

България да бъде домакин на Българо-македонски бизнес форум, планиран за т. г. Тази възможност бе обсъдена по време на работна среща на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средни предприятия (ИАНМСП) д-р Бойко Таков в Скопие с представители на Стопанска Камара на Македония, Северозападна камара на Македония, Посолство на България в Република Северна Македония, както и представители на ICT сектора в страната.

По време на срещата бяха обсъдени възможностите за създаване на контакти между бизнеса от двете страни, запознаване със спецификата и възможностите на пазара, търсенето на нови форми за взаимноизгодно сътрудничество, стимулиране на съвместните инвестиции и бизнес партньорства от различни сфери на икономиката, както и инициране на поредица от мероприятия в подкрепа на предприятията от двете страни.

✓ **Започна набирането на проектни предложения по програма EMPIR**

Европейската регионална организация по метрология Euramet обяви началото на първия етап от процедурата за подаване на проекти по Европейската метрологична програма за иновации и изследвания (EMPIR).

От 9 януари до 18 февруари т. г. се приемат проектни предложения в областите енергия, околна среда, законодателство, изследователски потенциал и поддръжка на мрежи. Вторият етап от процедурата ще започне на 13 юни с краен срок за подаване на проекти 30 септември. Той ще е отворен за съвместни научни проекти, които ще трябва да отговарят на определени критерии за допустимост.

Допълнителна информация за условията за кандидатстване може да намерите [ТУК](#).

✓ **Дискусия на тема Ликвидност и ценови нива на БНЕБ**

На 23 януари т. г. в хотел Балкан, София, ще се проведе първото събитие от поредицата Energy Managers' Forum за 2019 година, озаглавено "Ликвидност и ценови нива при задължително участие на борсовия електроенергиен пазар".

Целта на дискусиите е да мобилизират експертния потенциал в сектора за решаване на най-належащите въпроси в българската енергетика. Сред обсъжданите теми ще бъдат ефектите върху ликвидността на пазара, ценовите нива и факторите, които ги определят, както и възможни решения за подобряване на пазарните условия. Ще бъде обърнато внимание на ефектите върху либерализирания електроенергиен пазар от въвеждането на промените от началото на 2018 г.

Ключови участници в дискусиата ще бъдат представители на правителството, регулаторните органи в енергетиката, както и на български и чуждестранни компании в енергийния сектор и други.

За регистрация и повече информация може да намерите [ТУК](#).

✓ **МИ и ИАНМСП организират 8-и Европейски форум за социално предприемачество**

От 28 до 30 януари т. г. в Международен панаир, Пловдив, ще се проведе 8-ото издание на Европейския форум за социално предприемачество, организирано от Министерство на икономиката (МИ) и Изпълнителната агенция за насърчаване на малките и средни предприятия (ИАНМСП).

Основната тема на тазгодишния форум ще бъде "Екосистемата на социалното предприемачество". Организаторите се надяват тя да спомогне за по-широкото разглеждане на проблематиката в областта чрез извеждане на актуалните проблеми на три равнища – европейско, национално и местно.

За първа година събитието ще разшири своето изложение с представители на български малки и средни предприятия, като това ще осигури възможност за непосредствен контакт на социалните предприемачи с техните потенциални партньори както в областта на създаването на нови пазари, така и в процеса на подобряване на снабдяването им със суровини и материали.

В изложението на форума се очаква да вземат участие над 100 предприемачи от страната, повече от 35 чуждестранни участници, 10 големи предприятия, представящи своята корпоративна социална отговорност и 30 микро-, малки и средни предприятия.

[News.bg](#)

✓ **Македония има интерес за съвместно изграждане на ядрена централа**

Повече от два пъти е нараснал българският износ за Република Македония през последните 10 години. Това заяви заместник-министърът на икономиката Александър Манолев по време на двустранен бизнес форум в Скопие с участието на над 100 представители на бизнеса от двете държави.

"Общият ни стокообмен расте с подобни темпове и достига 723 млн. евро", посочи Александър Манолев.

По думите му устойчиво се увеличават и българските инвестиции в Македония. Те са съсредоточени в сектори като банкова и застрахователна дейност, металургия, хранително-вкусова промишленост, геоложки проучвания, информационни технологии и телекомуникации, сектора на услугите и други.

Манолев акцентира и върху най-добре развиващите се сектори на българската икономика - машиностроене, информационни технологии, селско стопанство. Той изрази надежда, че форумът ще спомогне за установяването на дългосрочни партньорства между български и македонски компании и че все повече наши стоки ще намерят място на пазара на югозападната ни съседка.

"Привличането на чуждестранни инвестиции е процес, в който не трябва да се възприемаме като конкуренти, а като партньори", подчерта още зам.-министърът.

Вицепремиерът Томислав Дончев също заяви, че България и Македония имат сериозен потенциал за развитие, създаден от Договора за добросъседство. Договорът обаче не бил достатъчен - трябвало този потенциал да се разгърне и развие допълнително в икономически план.

Пазарът на Република Македония е атрактивен за българските компании предвид ниските транспортни разходи, сходните изисквания към стоките и услугите. За първите девет месеца на 2018 г. двустранният стокообмен между България и Република Македония възлиза на 550 млн. евро, трябва да работим за ръст с 50%, призова Дончев.

Вицепремиерът по икономическите въпроси на Македония Кочо Ангюшев от своя страна видя и голям потенциал за развитие в енергийния сектор, включително чрез партньорство при изграждането на нова атомна електрическа централа и обща енергийна борса.

Участие във форума взеха и заместник-министърът на туризма Любен Кънчев, изпълнителният директор на Изпълнителната агенция за насърчаване на малките и средните предприятия Бойко Таков.

Събитието беше официално открито от Дончев и Ангюшев.

✓ **Непотърсените акции от масовата приватизация отиват за пенсии**

Държавата ще иззема принудително акциите от масовата приватизация, ако те не са потърсени в продължение на шест години, предаде БНТ според концепция на Министерството на финансите, която е обявена за обществено обсъждане през следващите 30 дни.

По данни на Централния депозитар близо 2 млн. души не са потърсили акциите си от масовата приватизация. Общата им стойност е близо 2 млрд. лв.

Голяма част от непотърсените акции са раздробени на малки пакети от по 25 и 50 акции. По тази причина в много случаи за хората е било неизгодно да се разпоредят с тях, защото биха загубили повече пари за такси и комисиони, отколкото биха спечелили.

Изпълнителният директор на Централния депозитар Васил Големанов обясни, че именно затова се е стигнало до тази концепция. Целта е собствениците да могат или да получат стойността на активите си, или да се възползват от дивидентите. Процедурата по припознаване на акциите ще бъде разделена на две фази. Информационната кампания, в която хората ще могат да потърсят ценните си книжа ще продължи една година. Ако не го направят, следва втора фаза - акциите се прехвърлят в инвестиционен фонд, който да ги управлява чрез международен мениджър. В тази фаза акционерите ще имат нов срок от 5 години, през който да ги потърсят.

В случай че акциите не бъдат потърсени почти 6 години, те ще отидат в т.нар. "сребърен фонд", който гарантира пенсионната ни система.

Investor.bg

✓ **Красимир Вълчев: Ще има безплатно обучение на студенти за инженери**

В следващите 10 години едва две трети ще бъдат младите, постъпващи на пазара на труда, съотнесено към тези, които излизат в пенсия, съобщи министърът на образованието

Предвиждат се промени в закона за висшето образование, свързани с безплатно обучение на студентите в инженерно-техническите специалности, особено в енергетиката, водните инженери, като целта е да се спре тенденцията на намаляване на студентите в инженерно-техническите специалности, особено в енергетиката и при водните инженери.

Това съобщи в парламента образователният министър Красимир Вълчев, цитиран от БТА.

Изслушването беше по искане на ГЕРБ за политиките на просветното ведомство за подобряване на връзката между образованието и пазара на труда.

“В средносрочен план от десет години в списъка на МОН за недостиг на специалисти са инженерите – най-драматично в областта на енергетиката, водното строителство – електрониката, информатиката, педагогиката, аграрните науки, посочи министърът. – След 10 години структурата на професиите ще се промени, трябва да се инвестира в задълбочени дигитални умения, да се увеличи приемът за всички професии, свързани с техниката и инженерните специалности.”

Според него основното предизвикателство е да се насочат повече деца и техните родители към специалностите, които в Министерството на образованието и науката смятат за най-важни от гледна точка на икономиката, пазара на труда, профилите в областта на математиката и педагогиката.

Общото предизвикателство, по думите на Вълчев е, че пред всички образователни системи е динамиката на времето. “Имаме увереност, че всяко дете трябва да добие базовите компетентности”, добави министърът.

Красимир Вълчев напомни, че за България предизвикателство е и демографската ситуация.

През следващото десетилетие едва две трети ще бъдат младите, постъпващи на пазара на труда, съотнесено към тези, които излизат в пенсия.

“Трябва да се осигури профилно съответствие с потребностите на пазара на труда и затова бяха актуализирани 2200 типови програми, въведе се компетентностният подход, както и актуализация на програмите на всеки пет години в съответствие с потребностите на пазара на труда, информира Вълчев. – Преструктурира се приемът в учебните заведения. Инструментите са приемът и финансовото стимулиране, важно е да се разширява също дуалната форма на обучение.”

Едно от малкото сигурни неща, по думите на образователния министър, е очакването, че всички страни ще преживеят мащабни дигитални трансформации, което означава, че по-голяма част от професиите ще искат задълбочени дигитални умения. Затова той препоръча да се инвестира в разширяване базата на софтуерни специалисти.

Красимир Вълчев припомни, че в трети клас вече има занимания по компютърно моделиране, а като цяло е увеличен приемът за професиите, свързани с информационните технологии.

“Добрата новина е, отбеляза Вълчев, че информационните технологии успяват да задържат много млади хора у нас заради високите заплати. Подготвя се нова национална програма за бизнеса и училището, чиято цел е насърчаване взаимодействието между IT бизнеса и образованието.”

Вълчев потвърди, че сега има пренасищане в специалностите, свързани със социалните грижи, където е достигнат пределът на оптимизиране на приема.

“Имаме относително добра наследена мрежа от професионалните училища, но се промени профилът на икономиката в отделните региони и тези училища трябва да реагират”, така Вълчев отговори на въпрос за преодоляване на регионалните

неравенства в професионалното образование във връзка с пазара на труда. – Това трябвало да стане на местно ниво като приемът се съобразява с местните прогнози.”

Министърът не отрече, че има неравенства и те са детерминирани от разпределянето на инвестициите.

“Опитваме се да водим балансирана регионална политика, училищата в по-отдалечените места получават допълнително финансиране, обясни той и цитира данни на министъра на икономиката, според които в момента има над 30 сериозни инвестиции в различни региони, като всяка една ще открие над сто работни места.– Недостигът на работна ръка ще се задълбочава, затова трябва да обезпечим икономическите зони със специалисти.”

✓ Значително забавяне на сделките с имоти у нас през четвъртото тримесечие

Още по-осезаемо е понижението при ипотечното кредитиране, сочат данни на Агенцията по вписванията

Продажбите на имоти в големите градове и в цялата страна отбелязват годишен спад през четвъртото тримесечие на 2018 г., а понижението при ипотечното кредитиране е още по-осезаемо, сочат изчисления на Investor.bg на база данните на Агенцията по вписванията.

Все пак за цялата 2018 г. осъществените сделки с имоти в четирите водеща града в България растат, макар и минимално, спрямо 2017 г., като единственото изключение е Бургас. Ръст е отбелязан и при отпуснатите ипотечни кредити, като свиване е регистрирано само в столицата.

В София между октомври и декември 2018 г. са вписани 9106 продажби на имоти, което е спад с 3,2% спрямо четвъртото тримесечие на 2017 г.. Още по-чувствителен е спадът на отпуснатите ипотечни кредити (4714), които намаляват с 16,7% на годишна основа.

Осъществените продажби в столицата през второто полугодие на 2018 г. също са по-малко с 1,4% спрямо същия период на 2017 г., а при ипотеките е отбелязан спад от 9,1%.

За цялата 2018 г. в София са осъществени 28 232 продажби, като те задържат нивото си от 2017 г., отбелязвайки минимален ръст от 0,2%. Отпуснатите ипотечни кредити през миналата година са били 17 941, като намаляват с 1% спрямо 2017 г., сочат данните на Агенцията по вписванията.

Във втория по големина град в България Пловдив са осъществени 4680 продажби на имоти през четвъртото тримесечие, като те намаляват със 7,7% на годишна основа. Още по-голям е спадът при ипотечното кредитиране, което се понижава с 19,8%. Забавянето се отнася и за цялото второ полугодие, когато е отбелязан спад на продажбите с 5,2% и на ипотеките с 9,8% спрямо второто шестмесечие на 2017 г.

За цялата 2018 г. в града под тепетата са осъществени 16 099 продажби на имоти, като те постигат скромнен ръст от 0,9% спрямо 2017 г. Малко по-чувствителен е ръстът при ипотечното кредитиране, което за цялата година се повишава с 3,3% в сравнение с 2017 г., сочат данните на Агенцията по вписванията.

Във Варна през четвъртото тримесечие са вписани 3619 сделки с имоти, като те намаляват с 4,6% на годишна основа. И в морската столица е регистриран значителен спад на ипотеките, които за тримесечието са 1320 и намаляват със 17,6% спрямо същия период на миналата година. През второто полугодие продажбите във Варна отбелязват ръст от 5,2%, докато ипотеките отново са надолу с 5,3%.

За цялата 2018 г. обаче осъществените продажби във Варна са 12 722 и нарастват с 6,6% спрямо 2017 г., а ипотечните кредити се увеличават с 5,6% за цялата година.

В Бургас продажбите през четвъртото тримесечие са 1826, като намаляват с цели 11,4% на годишна основа. В същото време ипотеките отбелязват още по-голям спад от 23,3% спрямо същия период на 2017 г. Продажбите и ипотеките през второто полугодие също се забавят значително спрямо същия период на 2017 г. със съответно 10,2% и 15,4%.

За 2018 г. Бургас отбелязва и спад на осъществените сделки с имоти от 5,4% спрямо 2017 г., а в същото време ипотечното кредитиране нараства с 2,7%

Тенденцията за забавяне на продажбите и ипотечните кредити в големите градове се отнася и за цялата страна. През четвъртото тримесечие на миналата година в България са вписани 63 408 продажби на имоти, като те намаляват с 4,5% на годишна основа. Изтеглените ипотечни кредити са 14 403, като отбелязват рязък спад от 23,5% спрямо същия период на миналата година.

Общо за 2018 г. в страната са осъществени 212 946 продажби на имоти, като това е спад от 0,7% спрямо 2017 г. Отпуснатите ипотечни кредити са общо 62 446, като намаляват с 2%.

Economic.bg

✓ България е пета по ръст на инфлацията в ЕС

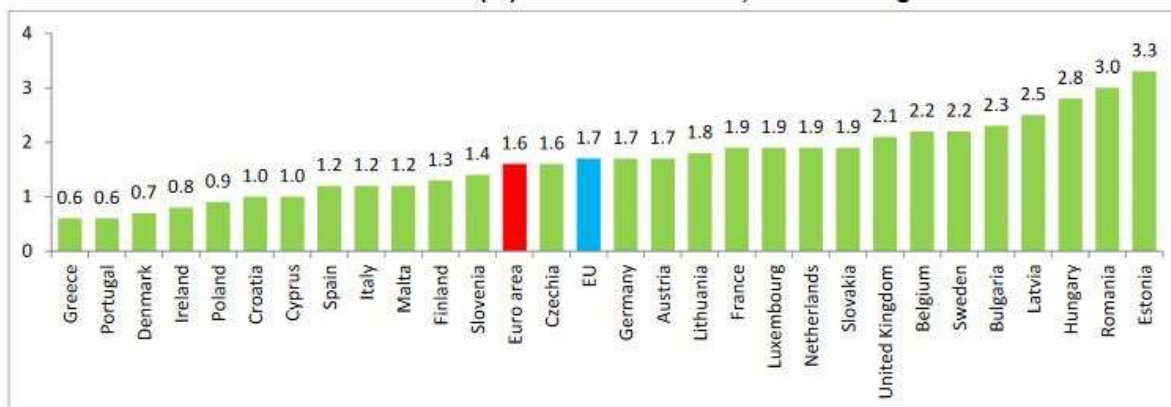
Като цяло за ЕС през декември ръстът в потребителските цени е бил отрицателен

Въпреки че инфлацията в Европейския съюз през декември като цяло е намаляла, България се нарежда пета по ръст на потребителските цени в Блока, сочат данните в Eurostat.

Лидери по ръст на инфлацията са Естония, Румъния, Унгария и Латвия, след които се нарежда нашата страна. Най-малко показателят е нараснал в Гърция, Португалия и Дания. В ЕС като цяло потребителските цени са се понижили с 0.3%, колкото е спадът и сред страните от Евроразона.

Annual inflation rates (%) in December 2018, in ascending order

Доколкото има ръст на инфлацията в различните страни, това се дължи основно на ръст на цените в сферата на услугите (0.58 процентни пункта), в енергетиката (0.53 пр.п.) и при храните, алкохола и тютюна (0.34 пр.п.).

Contributions to the euro area annual inflation rate (pp), selected aggregates

	Contributions						
	Dec 17	Jul 18	Aug 18	Sep 18	Oct 18	Nov 18	Dec 18
Food, alcohol & tobacco	0.41	0.49	0.48	0.51	0.42	0.38	0.34
> processed food, alcohol & tobacco	0.27	0.30	0.29	0.27	0.27	0.24	0.20
> unprocessed food	0.14	0.20	0.19	0.24	0.16	0.14	0.14
Energy	0.28	0.89	0.88	0.91	1.02	0.88	0.53
Non-energy industrial goods	0.13	0.12	0.08	0.08	0.11	0.11	0.12
Services	0.54	0.64	0.59	0.57	0.65	0.57	0.58

Канумал

✓ "М+С хидравлик" ще инвестира над 19 млн. лв. в нова производствена база и машини

Забавяне на растежа и повече разходи за ток и материали очаква предприятието през тази година

Казанлъшкото предприятие "М+С хидравлик" започна изграждането на нов производствен корпус върху площ от почти 8 дка. Срокът за изпълнение на проекта е 14 месеца, а инвестицията в новата производствена база е 9.5 млн. лева. Ръководството на компанията предвижда да закупи до края на годината и нови машини, в които ще инвестира още 9 млн. лв. "Имаме нужда от новия корпус, защото ще ни даде възможност да увеличим капацитета си и да оптимизираме организацията на работа, а това ще намали разходите ни", обясни прокуристът на предприятието Владимир Спасов.

Проектът за новата база е част от 5-годишен план на "М+С хидравлик" за реструктуриране на дейността на дружеството, оптимизация и роботизиране на производствените процеси. Очакваният ефект е ръст на капацитета на производство с 15 - 20%. Компанията ще инвестира и 1 млн. лв. в изграждане и оборудване на лаборатории. В тях ще бъдат обучавани дистрибуторите на компанията, както и студентите от Техническият колеж в Казанлък. Така общата инвестиция ще достигне 19.5 млн. лв. и ще бъде осигурена със собствени средства.

Нови пазари и рекордни продажби

Основен акционер в компанията е "Стара планина холд" с близо 31% от капитала, М+С 97 с 24% и "Индустриален капитал холдинг" с 22.4%. Пазарната капитализация на дружеството е 85 млн. лв. и за последните 12 месеца се е понижала с 12.5% заради общия спад на капиталовия пазар.

През изминалата 2018 г. "М+С хидравлик" е произвела над 700 000 хидравлични изделия. Това е най-високият резултат от основаването на предприятието преди 55 години до днес. Обемите за продажба на готова продукция са в размер на 122 млн. лева, което представлява ръст с 11% в сравнение с предходната година. Компанията, която се търгува и на фондовата борса, все още не е обявила финансовия си отчет за миналата година, но към 11-те месеца има брутна печалба 15.8 млн. лв., което е спад с 5% и се дължеше на специфично счетоводно отчита на извършено увеличение на капитала. В хидравличното предприятие работят 1235 работници, които са получили и бонуси заради доброто представяне през годината.

Освен производството си в Казанлък "М+С хидравлик" поддържа цехове в Елхово, Ягода и Ветрен. Компанията притежава фирма и в Сърбия със сходна производствена дейност, както и търговска компания в Германия, която през изминалата 2018 г. е реализирала ръст на продажбите с цели 120%. "Резултатите са доказателство, че успешно разширяваме клиентите си", казва Спасов. "М+С хидравлик" има над 40 дистрибутора по света и реализира продукцията си в над 100 държави. "През изминалата 2018 година постигнахме ръст на продажбите във всички географски райони на света, но безспорно най-

висок е ръстът ни на северноамериканския пазар. Икономиките на Канада и САЩ остават встрани от проблемите на европейската икономика, обстановката там е най-спокойна за нас", посочва Спасов.

Очаквания за задържане на ръста

"М+С хидравлик" поддържа рекордни производствени резултати в продължение на няколко поредни години, затова очаквам 2019 г. да бъде малко по-трудна от предходните", предполага Спасов. Според него през 2019 г. компанията по-скоро ще задържи постигнатия миналогодишен ръст заради проблемите на европейските пазари и неконтролируемият ръст на цената на електричеството за българските производители. "Основните проблеми на европейския пазар до голяма степен идват заради прекалено многото региони в ситуация на политико-икономическа нестабилност. "Ако вземете дори един на пръв поглед локален конфликт между Украйна и Русия, ще установите, че той води след себе си до много сериозни последици за европейската икономика. Заради продължаващите санкции производителите от Европа губят възможности да реализират голяма част от машините си на тези пазари", казва Спасов. Освен това растежът след кризата през 2009 г. вече влиза в инерция по-голяма от разумната.

Загуби от растящата цена на тока

За около година и половина цената на електроенергията, потребявана в производството на "М+С хидравлик", се е повишила с около 60%. За това време предприятието работи с пети търговец на електроенергия. "Първите четири преустановиха дейност и излязоха от пазара заради пълната непредсказуемост на свободната енергийна борса, а имайте предвид, че ние работим само с много сериозни фирми", посочва Спасов. В средата на януари ръководството на компанията получава фактура за поредното 30-процентно увеличение на цената на тока в сравнение с предходния месец декември.

"Ситуацията с ненормалните скокове на цената на тока в България ще се отрази много зле не само на нас, но и на всички български производители без изключение", смята прокуристът на предприятието. Сметките показват, че в годишен план увеличението на тока ще струва на "М+С хидравлик" допълнителен разход 400 000 лева. Реалното увеличение на разходите обаче ще бъде много по-голямо, тъй като всички доставчици на изделия, нужни за хидравличното производство на предприятието, имат високоенергоемки производства. Цената на изделията, които купуваме, вече е от 5 до 10% висока. "Ние обаче няма как да компенсирате това поскъпване, отразявайки го в цената на нашите изделия, защото моментално ще изгубим клиентите си на световните пазари. Така общата загуба от скъпия ток за промишлеността ще натовари "М+С хидравлик" през 2019 г. с допълнителен разход над 5 млн. лева, а това неизбежно ще се отрази негативно и върху доходите на всеки от работещите в предприятието", завършва Спасов.

Actualno.com

✓ НАП залага капани за любителите на криптовалюти

НАП прави капани за любителите на криптовалюти, като опитва да ги подлъже да покажат, че даден доход в "екзотичен виртуален вариант" всъщност не е обявен надлежно пред данъчните.

Един такъв капан се оказва наемът на жилище. Инспектор от НАП се явява наемодател, а за да се "подсили" ефектът на апетитната уж оферта, негов колега кандидатства като наемател. След това обаче се появяват тези, които НАП търси - други наемодатели, които искат да платят повече и в криптовалута. Там вече става ясно дали въпросният доход е деклариран, пише в. "24 часа".

Засилен обмен на информация между данъчните и МВР от последните месеци показал, че и при сделките с биткойни, подобно на тези с реални стоки и пари, вече се правели вериги с фиктивни участници. Те играели ролята на бушони при операциите. Плащали комисионните, при тях се трупали и загубите от чейнджа. След това IP адресите се закривали и притежателите им изчезвали безследно. Част от електронните адреси били извън страната.

Друга причина НАП да се интересува от криптовалутите е, че при проверки и ревизии на доходи заради скъпи покупки, напр. автомобили, притежателите им обяснявали, че са ги купили с биткойни, и се опитвали да докажат това пред данъчните. Наскоро приходната агенция официално обяви, че започва проверка на девет дружества за търговия с криптовалюти.

Месеци преди старта на проверките до МВР и ДАНС достигнала информация, че предприемчиви притежатели на криптовалута инсценират загуби и кражби, за да отърват от плащането на данъци и да излязат чисти от проверките на НАП, твърдят запознати. От МВР обаче отредиха да знаят за подобен казус. Анализ на този пазар показал, че у нас вече има над 20 електронни борси, които предлагат обмяна на криптовалута срещу реални пари. На електронните борси се извършват няколко вида сделки - купуване на биткойни срещу реални пари, плащания на реални имоти и вещи с криптовалута, както и превръщане на една виртуална валута в друга, реална или виртуална.

Всички криптовалюти се определят от данъчните като финансов актив. Сделките с тях се облагат така, както се облагат сделките с финансови инструменти. Доходът от обмяна на криптовалюти се обявява в годишната данъчна декларация и се облага с 10% данък.

Повечето електронни борси за обмяна на валути у нас изисквали пълно идентифициране на клиентите си. Това означава, че сделки с биткойни могат да се правят само ако се посочат имена и ЕГН и лична карта, а не само IP адрес, както било доскоро. Вече почти нямало борси, които да изискват данни за клиентите само ако сделките надхвърлят разрешения трансфер от 30 000 лв., за да не попаднат под ударите на закона за пране на пари.

✓ ЕП съветва да се дадат повече пари от ЕС за извеждането на реактори на АЕЦ "Козлодуй"

Европейският парламент прие доклада на българския депутат (от квотата на БСП) Петър Курумбашев ЕС да отдели повече пари при проекти за извеждане от употреба на ядрени реактори - конкретно в България и Словакия. Докладът на Курумбашев беше одобрен с 494 гласа "за" срещу 35 гласа "против" и 32 "въздържал се". Сегашното предложение е

следствие от ангажимента на ЕС за предоставяне на финансова подкрепа за извеждането от експлоатация на атомни електроцентрали в България и Словакия, поет при преговорите за присъединяване към ЕС. ЕП е съгласен процентът на съфинансиране от ЕС за извеждане от експлоатация в тези две държави членки да бъде най-малко 50%, докато Комисията е предложила 50% като максимално съфинансиране от ЕС.

Европейският парламент счита, че на Съвместния изследователски център (JRC) трябва да бъде предоставена отговорността за събиране, развиване и обмен на познания в областта на извеждането от експлоатация на ниво ЕС. "Успяхме да добавим пояснение, че средствата, отделяни в бъдещата многогодишна финансова рамка (МФР) за преждевременното извеждане от експлоатация на тези ядрени реактори ще следват примера на настоящата програма, в която 60% от средствата за България се предоставят от ЕС. Включихме пояснение, че програмите за преждеременно извеждане от експлоатация на тези ядрени мощности не задължават държавите членки да прекратяват своите планове за развитие на ядрената енергетика", обясни Курумбашев.

Приетата резолюция на Европейския парламент ще бъде изпратена на Съвета на ЕС. Европейският парламент има само консултативна роля по този въпрос, което означава, че с него се консултират по предложението на ЕК, преди Съветът да приеме окончателния текст на новия регламент.

[В. Монитор](#)

✓ Инж. Иван Иванов, Българска асоциация по водите: 60% от водопроводите у нас са стари

Все още се използват азбестоциментови тръби, а материалът е отречен от години

- *Инж. Иванов, студът и тежките метеорологични условия може ли да доведат до авария с водопроводите?*

- Със сигурност ниските температури оказват сериозно влияние върху ВиК системата. Особено, ако не е изпълнена качествено, може да се стигне до аварии. Със сигурност има строители, които не спазват изискванията.

- *Само преди около седмица село Рибново например остана без вода заради проблеми с водопровода. Как си го обяснявате?*

- В по-малките населени места, където се работи предимно по проекти по програмата "Развитие на селските райони" и по други линии, ВиК операторите нямат пряк поглед върху качеството и оттук идват проблемите. Общините усвояват определени средства, но не са подготвени да осъществят качествено тези проекти и затова се стига до подобни ситуации. Водоснабдяването предвижда аварии, но въпросът е да не възникват там, където има нови водопроводи. А точно това наблюдаваме в момента.

- *Трябва ли да се засили контролът тогава?*

- Да, според мен е необходимо да се обърне по-сериозно внимание на надзорните фирми и да се помисли изобщо дали цялостната система за контрол е добре изградена. Разбира се, тя е направена по европейските правила, но не знам доколко надзорът на надзора работи. Много често надзорните фирми имат пряк интерес нещата да се случат по-бързо и не са толкова прецизни в контрола.

- *Отново ли става дума за инвестиции и на какви водопроводи попадате като експерт?*

- Като асоциация ние обръщаме особено внимание на качеството на материалите, защото това е базовата точка, от която нещата трябва да се чувстват качествено. За съжаление установихме, че в страната ни се използват некачествени материали, с които се работи във водоснабдителната система. Затова започнахме инициатива, която заимствахме от австрийските си колеги. Така започнахме да тестваме системно материали, които са в обращение. Това е доброволно. Ние каним фирмите, които произвеждат материали, да ги изследват дали са качествени при нас. Ако резултатите от тестовете са добри непрекъснато, ние им издаваме удостоверение, което означава, че на тях може да се разчита. За съжаление в практиката ни обаче попадаме и на доста случаи, в които са положени некачествени материали, защото започнаха да ни търсят за помощ и ВиК оператори, и общини. Това става, когато при тях възникнат съмнения, че някой водопровод не е качествен.

- *Какво точно означава некачествени материали, може ли да дадете пример?*

- Обикновено се злоупотребява с пластмасовите тръби - полипропилен и полиетилен. Две са формите. Едната е с по-малка дебелина на стените, а другата е, че се правят от некачествен рециклиран материал. Има си стандарти, по които трябва да бъдат изработени тези водопроводи. Всички производители могат да работят и качествено, и некачествено. И ако липсва контрол, естествено, че дори добрите ще бъдат изкушени да произвеждат некачествено. Това е подобно на производството на храни. За да се харесаш на пазара и за да предложиш по-евтини цени, си склонен на компромиси. Това не бива да се допуска. Трябва да се изпълняват стандартите. Ние предложихме на правителството да се заложи изисквания за постоянен контрол на материалите в договорите, които предстоят да се сключат по оперативни програми, с държавни пари и др. Иначе другото е работата на надзорните фирми. Не е моя работа да ги критикувам, от практиката си виждам, че има много добри, но има и небрежни.

- *Имате ли статистика колко от водопроводите у нас са стари?*

- Трябва да се видят материалите. Над 60% са от азбестоцимент. Това е така, защото през 60-те и нач. на 70-те години у нас има бум на строителството на водоснабдителните системи и тогава са се разпространявали масово азбестоциментови тръби. А това е материал, който впоследствие е отречен.

- *Но още се използва, така ли?*

- Да, той преобладава във водоснабдителната система. Сега темпът на подмяна е такъв, че не достига нито времето, нито пък средствата, за да се подменят всички тръби. Някои хора изтъкват, че са канцерогенни, но това не е така. Има такова влияние, когато се нагреят. Когато има засушаване или земята стегне от студа, от натиска на земните пластове тези тръби се пукат. Отделно влияе и налягането в системата. Това са поводи за възникване на аварии, а всяка авария е разход за ВиК

операторите. Това пък води до увеличаване на цените. Целта на операторите е да намалят аварията и от там цените. Но за да стане това, трябва да се подменят тръбите. Всичко това е свързано с големи инвестиции.

- *Колко инвестиции са необходими, за да се подменят старите водопроводи?*

- Ако говорим само за водоснабдяване, преди време Световната банка изчисли, че са ни необходими над 6 млрд. лева. Това не е непосилно. ВиК операторите го генерират през цените на услугите. Но европейските средства са предимно за построяване на нови канализации и пречистване. Идеята е да подпомогнат държавата. Нужна е целенасочена политика, за да се реши този проблем. Говорим колко е трудно построяването на магистралите, че е необходимо време. Точно така стоят нещата и при изграждането и поддържането на водоснабдителна мрежа. Просто досега не сме имали това усещане, защото все пак тя е изградена. Само че всичко си има срок на годност.

- *В същото време виждаме какво е качеството, а цената на водата се увеличава. Оправдано ли е това?*

- Трябва да гледаме реално на нещата. Увеличаване на цената е напълно необходимо. Няма как да подобряваме качеството, без да постъпват повече доходи. И ако обърнете внимание, ще видите, че ВиК-та, които имаха скок на цените, не са имали актуализация от 2012 година. А вижте колко пъти през това време се увеличи токуът и минималната работна заплата. Не бива да се фокусираме само върху това дали цените трябва да се увеличават или намаляват. Това не е най-важното. Трябва и регулаторът, и ВиК операторите да успеят да покажат на потребителите на разбираем език за какво се изразходват парите им. Защото засега го разбираме само ние експертите. Може би трябва да има някаква диаграма. Убеден съм, че тогава хората ще разберат къде отива всеки техен лев. Ако сравните другите услуги, ще видите, че водоснабдителната е с най-ниска цена. Лошото е, че с годините едва ли не се наслаждаваше мнение, че тази услуга е безплатна. Някак си все още не можем да излезем от това клише.

- *В момента навяля доста сняг на места. Има ли опасност след това при топенето някои от язовирите да прелеят?*

- Този риск не бива да се подценява никога. Трябва да признаем, че през последните години беше обърнато по-голямо внимание на този проблем. Беше анализирано състоянието на язовирите, отпуснаха се пари, за да се ремонтират някои. Предвижда се да се внедри такава система, която да наблюдава дистанционно ситуацията и да се предприемат мерки веднага. Но докато не се внедри такава, винаги съществува риск при снеготопене.

- *Кои язовири са в най-критично състояние и колко инвестиции са необходими там?*

- Говореше се за около 150 язовира, които са в критично състояние. Миналата година по това време се водеше този дебат. Тогава се взе решение да се отпуснат 500 млн. лева, за да започне спешен ремонт.

- *Но кога е най-голяма опасността от преливане - сега или по-скоро пролетта?*

- По-скоро пролетта - април и май. Тогава започва снеготопенето по високите части на планините и има повече дъждове. Но рискът винаги съществува и трябва да се предприемат мерки.

✓ Нови 14 млн. лв. за туризма по границите с Македония

Одобрените проекти са 17

Допълнителни 14 млн. лева ще бъдат отпуснати за развитие на туризма, каза заместник-министърът в Министерството на регионалното развитие и благоустройство (МРРБ) Деница Николова. Изказването стана по време на среща за Програмата за трансгранично сътрудничество, проведена в Македония.

Средствата ще бъдат използвани както за туризъм, така и за опазване на околната среда и за подобряване на конкурентоспособността.

Чрез Програмата за трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ-ИПП България - Македония 2014 - 2020 г. ще бъдат финансирани общо 17 проекта, сред които са „Културен мост през вековете“ на НЧ „Георги Тодоров“ и Център за развитие на източен планов регион в Македония. След тях е „Опазването на духовните светилища в Струмица и Кюстендил“, който е на стойност 1 млн. лева. Близко 200 хил. лв. ще получат Търговско-промишлената палата в Кюстендил и Фондацията за малки и средни предприятия в Куманово, които имат проект за развитие на културния туризъм. С близо 1 млн. лв. ще се финансира взаимният проект „Обща история на културен мост отвъд границите“ на общините Дупница и Куманово.

Над 1,1 млн. лв. ще получи и община Гоце Делчев за съвместен проект с Центъра за развитие на Източния планов район. Общо подадените предложения за втората част на програмата са 162, а целият бюджет до 2020 г. е над 37 млн. лева. В рамките на Първата покана за набиране на проектни предложения по програмата, в периода 2015-2016 г., бяха одобрени 48 проекта за почти 20 млн.лв.

„Програмата е пример как институциите и организациите от двете страни на границата продължават да търсят и намират ефективни и устойчиви решения на специфичните за региона проблеми, както и да поддържат и развиват успешни партньорства“, коментира ресорният зам.-министър Николова. По нейни думи граничните региони имат свои характерни трудности, а програмата помага да се подобри качеството на живот на хората от двете страни. По отношение на следващия програмен период пък се очаква да се появят нови предизвикателства. „Предвиждаме дискусиите да стартират максимално бързо, за да може на базата на придобития опит да заложим дългосрочна стратегия за още по-ефективно инвестиране на финансовите ресурси в съвместни инициативи за развитие на региона“, завърши Николова.

✓ Голяма част от нивите с пшеница са в риск

Сушата през септември и октомври поставя голяма част от нивите с пшеница в страната в рискова ситуация, коментират земеделци. На много места пшеницата не поникна или пък поникна неравномерно.

Около 70 на сто от посевите в България не успяха да братят, коментира проф. Иван Киряков, завеждащ отдел „Селекция на зърнено-житни и бобови култури“ в Добруджанския земеделски институт край Генерал Тошево. „Нека се върнем преди две стопански години. Септември и октомври на 2016-а бяха толкова дъждовни, че земеделците успяха да засеят едва през ноември. През февруари и март 2017 г. обаче посевите продължиха да братят и реколтата беше доста добра“, припомня проф. Киряков.

Според него, сега много от пшеницата е покълнала, но заради липсата на дъждове не е успяла да поникне. Затова стопаните чакат затопляне на времето, за да може растенията да се развият. Вегетацията е възможна и през февруари и март.

Опасно ще стане, ако настъпят внезапни студове, казва професорът. Или пък, ако температурите паднат рязко, нека да има поне 2-3 пръста сняг. Според него, засетите сортовете пшеница са с добра студоустойчивост. Издържат на минус 11 до минус 14 градуса.

„Бих посъветвал земеделците, преди да пристъпят към разораване на площите, да проверят дали пшеницата е покълнала, нищо, че не е поникнала. Ако е покълнала, тя ще поникне. Може да не са високи добивите, но поне разходите ще се покрият. И още нещо. Да не бързат да торят. Миналата седмица, около Ивановден, имаше стопани, които торяха. Първо, по закон до 15 февруари не трябва да се тори. И второ – ние не торим по дати, а ако има условия за торене. Например, да има трайно затопляне. Според мен, няма основание за притеснения относно реколтата от пшеница. До края на месец март никой не може да даде точни прогнози”, казва проф. Иван Киряков.

[БНТ](#)

✓ **Пакетът "Макрон": Какви са сценариите?**

Унгария е изразила готовност да подкрепи България в по-нататъшните ѝ усилия против приемането на пакета "Мобилност 1". Въпросът е обсъден на работна среща между вицепремиера и министър на външните работи Екатерина Захариева и министъра на външните работи и търговията на Унгария Петер Сярто. И двамата министри са били единодушни, че в този си вид пакетът "Мобилност" нарушава правата на европейския пазар като предлог се използва защитата на социалните права на шофьорите.

В студиото на Сутрешния блок темата дискутираха евродепутатите Андрей Ковачев, ГЕРБ/ЕНП и Петър Курумбашев, БСП/ПЕС.

Протестът в Брюксел беше един "допълнителен сигнал към колегите и в Транспортната комисия, и ръководителите на политическите групи в Европейския парламент, че това е несправедливо и мисля, че беше постигнат добър резултат със съвместните усилия на всички колеги, с усилията и на българското правителство, че този пакет в мандата на сегашния парламент няма как да бъде приет и ще остане за следващия мандат", посочи Андрей Ковачев.

Петър Курумбашев призова българските шофьори и превозвачи да дойдат отново в Брюксел следващия месец.

"Ние много ще се радваме този натиск да не бъде една еднократна проява, а да бъде постоянен. След като мина това гласуване, което не беше щастливо и за колегите от т. нар. "Пътен алианс", т.е. нашите опоненти, имаше пък протести от другата страна, имаше блокирания на границата между Белгия и Германия и техните колеги са активни всеки ден", каза той и отбеляза, че за тях е по-удобно, защото са на терен.

По повод на това, че е приет най-неудобният вариант, който е за връщане на камионите, той беше категоричен, че това е чист протекционизъм.

"Мисля, че затова много остро реагират моите колеги, защото е нарушено чувството за справедливост - когато западни компании правят бизнес в България имаме общ пазар, когато наши компании правят бизнес на Запад се оказва, че има едни правила, които трябва да се спазват", допълни той.

✓ **За Унгария миграцията е най-важната тема в дебата за бъдещето на ЕС**

Унгария изрази готовност да подкрепи България в усилията ѝ против приемането на пакета "Мобилност - 1". Това стана по време на срещата между външните министри на двете страни Петер Сярто и Екатерина Захариева. Унгарският първи дипломат беше на едnodневно посещение в София, в рамките на което разговаря и с министъра на вътрешните работи Младен Маринов.

В сегашния си вид пакетът „Мобилност“ нарушава правилата на европейския пазар, като за предлог се използва въпросът със защитата на социалните права на шофьорите. В това са били единодушни Екатерина Захариева и Петер Сярто. По думите му, „западноевропейците не приемат, че има сфери, в които централноевропейците са по-конкурентноспособни.“ Петер Сярто разговаря и с вътрешния министър Младен Маринов за значението на силния граничен контрол и запазването на суверенитета на страните при охрана на границите. Изтъкнато е, че трябва да се запази повишено внимание по всички маршрути, въпреки спада на миграционния натиск към Европа в момента.

Петер Сярто, външен министър на Унгария: Не е изненадващо, че миграцията в момента е на върха на дневния ред. Тя е най-горещата тема в дебата за бъдещето на ЕС, в подготовката за изборите за ЕП. Не е чудно, че когато български и унгарски политици се срещнат, обсъждат миграцията. И двете страни направиха много, за да спрат масовия поток на нелегални мигранти през Западнобалканския маршрут. И двете страни бяха поставени под огромен натиск на границите си. И двете страни не само говореха за това колко е важно да се опазват външните граници на ЕС, но и предприеха действия - вие построихте ограда по границата с Турция, а ние - по границата със Сърбия и Хърватия. И двете страни приемат сериозно задълженията си на членове на ЕС.

✓ **Законът за социалните услуги влиза за първо четене в парламента**

Законът за социалните услуги влиза за първо четене в Народното събрание днес. Той е последният от общо трите нормативни акта, за приемането на които настояваха майките на деца с увреждания.

Законът предвижда създаване на специална Агенция, която да следи как се справят общините и частните организации със социалната грижа у нас. Освен това описва какво заплащане ще получават социалните работници. Законът предвижда и създаване на Национална карта на социалните услуги, която ще отразява конкретните нужди по места и необходимото финансиране за тяхната реализация.

✓ България е с най-нисък дял на общопрактикуващи лекари сред страните в ЕС

България е с най-нисък дял на общопрактикуващи лекари сред страните в ЕС. Това показват данни на Евростат за 2017 година.

На 100 хиляди българи се падат по 64 общопрактикуващи лекари, като зад нас по този показател е само Гърция с 42 джипита. Общият брой на общопрактикуващите лекари у нас е около 4 500, като те съставляват 15 на сто от броя на всички лекари в страната. Най-висок дял общопрактикуващи лекари на 100 хиляди души у нас има в областите Плевен, Видин и Монтана - 82, а най-ниска в Кърджали, Разград и Търговище.

✓ България и Швеция създадоха обща търговска камара

Новото сдружение беше открито от посланика на Швеция у нас Луиз Бергхолм и заместник-министъра на икономиката Лилия Иванова.

Според проучване на шведското посолство инвестициите у нас ще растат през тази година. Очаква се близо половината от дружествата да назначават нови служители, а 35% да запазят броя на досегашните.

Шведският бизнес оценява три основни предимства на България - ниските производствени разходи, работната ръка и членството в Евросъюза.

✓ 30 години от историческата визита на Франсоа Митеран в България

Днес се навършват 30 години от историческото посещение в България на френския президент Франсоа Митеран, дало тласък на демократичните процеси в страната. Митеран кани на закуска във френското посолство в София 12 български интелектуалци, които си спечелват славата на дисиденти.

Сред тях са Жельо Желев, Блага Димитрова, Радой Ралин, Стефан Продев, Йордан Радичков и Анжел Вагенщайн. Жестът на френския президент поставя тоталитарната власт в страната в неудобно положение и дава тласък на съпротивата срещу режима. Малко по-рано Митеран се среща в Чехословакия с Вацлав Хавел и с Андрей Сахаров в Съветския съюз.

Н. Пр. Ерик Лъобедел - посланик на Франция в България: Живеем в тежък исторически момент, в който историята или е обект на трафик, или е забравена, или пък рискува да се повтори. Така, че е много важно да си спомним и да разберем това, което се е случило тогава. Затова днес решихме да съберем 4 поколения българи - франкофони и франкофили.

✓ ЕС се готви за Брекзит без споразумение

Европейската комисия е готова да изпрати добре подготвени експерти във всички европейски столици, които да помогнат на 27-те държави-членки да се подготвят по-добре за Брекзит без сделка. Все повече страни в Западна Европа приемат спешни мерки, които да намалят икономическите и социални последици от хаотично напускане на Великобритания. Междувременно днес стана ясно, че британският парламент ще дебатира и гласува така наречения план „Б“ на Тереза Мей на 29 януари.

Жан-Клод Юнкер и Тереза Мей си разменят съобщения, но все още не са говорили по телефона. Това съобщи днес говорител на Европейската комисия. Брюксел все още очаква Великобритания да сподели какви са следващите ѝ стъпки. А докато това стане, Европейският съюз усилено се подготвя за за Брекзит без сделка. От Еврокомисията съобщиха днес до сега са публикували 88 документа с мерки в различни сектори, които да бъдат в помощ на държавите-членки. Брюксел предлага и експертна помощ на място.

Маргаритис Схинас - говорител на Европейската комисия: Изпращаме в европейските столици зам.-генералния секретар на Европейската комисия, която отговаря за подготовката за Брекзит без сценарий. Тя ще обсъди с нашите държави-членки какво още трябва да се свърши.

Белгия, Франция и Холандия са сред държавите, които ще понесат най-сериозни икономически загуби от твърд Брекзит. Белгия се опасява от загубата на близо 40 000 работни места. Служебното правителство на премиера Мишел спешно изготвя извънреден закон с оглед на последствията за самолетния и железопътния транспорт и за пристанищата. Предвиждат се и мерки за сигурността на храните и правата на белгийците на острова.

Още есента правителството на Марк Рюте в Холандия пусна сайт, в който гражданите да се информират по всички възможни въпроси около Брекзит. Притесненията на холандците са най-вече за риболова в Северно море, където без сделка ще на стъпи хаос.

[Дарик](#)

✓ Фалшиви имейли от ЧЕЗ разпространяват вирус

"ЧЕЗ Електро България" АД уведомява своите клиенти, че вчера е установен опит от страна на външни лица да заблудят клиенти на дружеството с имейли, наподобяващи тези, които потребителите получават за електронна фактура. Това съобщиха от дружеството.

Фалшивият имейл изглежда почти идентично на съобщенията, изпращани от ЧЕЗ Електро България, но съдържа прикачен файл с наименование на кирилица и разширение .7z, който представлява вирус, уточниха от ЧЕЗ. От дружеството помолиха клиентите си да не кликат върху линка "тук", да не отворят прикачения файл и веднага да изтрият съобщението.

От ЧЕЗ информират, че електронните фактури на ЧЕЗ Електро България се изпращат само в .pdf формат. Достъпът до електронния архив с фактури на сайта на Дружеството www.cez.bg е напълно защитен и функционира нормално. Всички клиенти на дружеството могат да изтеглят безопасно електронните си фактури оттам.

Екипът по киберсигурност на ЧЕЗ е установил източника на атаката и е предприел мерки за блокирането му. "ЧЕЗ Електро България" АД уверява своите клиенти, че не е имало достъп до техни лични данни и такива не са били копирани от сървърите на дружеството.

✓ Евростат: Понижение на строителството в България през ноември при слаб растеж в целия Европейски съюз

Продукцията в строителния сектор на Европейския съюз нарасна слабо през ноември 2018-а година, а в рамките на еврозоната се понижи за втори пореден месец, след като през октомври беше отчетено рязко влошаване в европейския строителен сектор, показват данни на Евростат. В същото време строителството в България се сви много рязко, парирайки част от солидния подем през октомври.

Строителството в ЕС нарасна през ноември с 0,2% спрямо октомври, когато обаче се понижи с 1,1%, докато строителството в еврозоната се сви символично с 0,1% след спад с цели 1,6% месец по-рано.

На годишна база растежът в строителния сектор на еврозоната се подобри слабо до 0,9% от 0,6% през октомври, докато в рамките на целия ЕС се забави до 1,8% от 2,3% месец по-рано.

Поредните като цяло слаби данни не са добър знак за състоянието на строителния сектор през четвъртото тримесечие на предходната година и е малко вероятно да намалят притесненията, че забавянето на европейската икономика ще продължи и през настоящата година.

Според същото проучване на Евростат строителството в България се сви рязко през ноември с 1,2% след добър подем с 3,3% през октомври, като по този показател нашата страна е на опашката на ЕС, изпреварена единствено Чешката република (спад с 3,6%), Германия (понижение с 1,7%) и Португалия (с 1,5%).

На годишна база строителството в България се сви през ноември с 1,8% след повишение с 2,0% през октомври, отбелязвайки намаление за четвърти от последните шест месеца.

През ноември отчетливи лидери при експанзията в строителния сектор на годишна база са Унгария (ръст с 27,3%), Словения (с 18,9%) и Полша (с 16,0%), като в същото време най-солиден спад в строителството е регистриран в Румъния (спад с 4,8%), Швеция (с 2,6%) и Германия (с 1,9%).

[Financebg.com](#)

✓ 10% ръст в износа на България за ЕС

От януари – октомври 2018 г. износет на български стоки към европейските партньори се увеличава с 9,7% на годишна база и достига 31,613 млрд. лева, показват данни на Националния статистически институт (НСИ). 10% ръст в износа на България за ЕС.

Основни търговски партньори на България са Германия, Италия, Румъния, Гърция, Франция и Белгия, които формират 67,8% от износа за Евросъюза.

Само през октомври експортът нараства със 7% спрямо същия месец на предходната година и е в размер на 3,466 млрд. лева.

При износа на стоки от България за ЕС, разпределен според Стандартната външнотърговска класификация, през единайсетте месеца на миналата година в сравнение със същия период на 2017 година най-голям ръст е отбелязан в секторите „Минерални горива, масла и подобни продукти“ (23,8%) и „Машини, оборудване и превозни средства“ (15,5%). Спад се наблюдава единствено в сектор „Мазнини, масла и восъци от животински и растителен произход“ (1,2%).

Вносът на стоки от европейските партньори през периода януари – октомври 2018 г. се увеличава със 7,6% спрямо същия период на 2017 г. и е на стойност 33,267 млрд. лева по цени CIF. Най-голям е стойностният обем на стоките, внесени от Германия, Италия, Румъния, Испания и Гърция. Само през октомври вносът от ЕС се увеличава с 3,1% спрямо същия месец на предходната година и е в размер на 3,673 млрд. лева.

От януари до ноември износет на стоки от България за трети страни е на стойност 16,062 млрд. лева и намалява с 12,3% в сравнение със същия период на 2017 г.

Основни търговски партньори на България са Турция, Китай, Сърбия, Съединените американски щати, бившата югославска република Македония и Руската федерация, които формират 52,9% от износа за трети страни, информира [infostock.bg](#).

През ноември износет на български стоки намалява с 6,7% спрямо същия месец на 2017 година и е в размер на 1,619 млрд. лева.

За единайсетте месеца на 2018 г. при износа на български стоки, разпределен според Стандартната външнотърговска класификация, ръст в сравнение със същия период на 2017 г. е отбелязан само в сектор „Мазнини, масла и восъци от животински и растителен произход“ (29,2%). Най-голям спад се наблюдава в секторите „Безалкохолни и алкохолни напитки и тютюн“ (35,4%) и „Минерални горива, масла и подобни продукти“ (22,2%).

Вносът на стоки от трети страни през периода януари – ноември 2018 г. се увеличава с 9,4% в сравнение със същия период на 2017 г. и е на стойност 21,190 млрд. лева (по цени CIF). Най-голям е стойностният обем на стоките, внесени от Руската федерация, Турция, Китай и Сърбия.

През ноември вносът от трети страни се увеличава с 10,8% спрямо същия месец на предходната година и е в размер на 2,084 млрд. лева.

При импортьт, разпределен според Стандартната външнотърговска класификация, през периода януари – ноември 2018 г. спрямо същия период на 2017 г. най-голямо увеличение е отчетено в секторите „Безалкохолни и алкохолни напитки и тютюн“ (24,8%) и „Необработени (сурови) материали, негодни за консумация (изкл. Горивата)“ (17,6%) (табл. 4 от приложението). Спад не се наблюдава в нито един от секторите.

Външнотърговското салдо (износ FOB – внос CIF) на България с трети страни за единайсет месеца е на отрицателна територия с 5,128 млрд. лева. По цени FOB/FOB (след елиминирание на разходите за транспорт и застраховки при внос на стоки) то е на стойност 3,326 млрд. лева и също е с отрицателен знак. През ноември 2018 г. външнотърговското салдо (износ FOB – внос CIF) с трети страни е на минус с 465,6 млн. лева.

✓ Храните поскъпват плавно през януари

Цените на едро на хранителните стоки в началото на 2019 година плавно нарастват, но все още са далеч от нивата педи година по същото време. Индексът на тръжните цени (ИТЦ), който отразява цените на хранителните стоки на едро, поддържан от Държавната комисия по стокови борси и тържища (ДКСБТ) достигна 1.459 пункта на 11 януари 2019 година спрямо 1.500 пункта на 12 януари 2018 година или понижение с 2.08%. Базовото ниво на индекса – 1.000 пункта, е от 2005 година.

При зеленчуците

на седмична база най-много са поскъпнали: зелето със 7.1% до 0.75 лв./кг на едро; морковите (+6.7%, до 0.80 лв./кг.); домати (+6.03%, до 2.03 лв./кг); краставиците (+4.3%, до 1.83 лв./кг). Картофите поевтиняват (-4.7%, до 0.81 лв./кг).

На годишна база обаче зелето е поскъпнало с 15 стотинки или с 20% от 0.60 лв./кг до 0.75 лв./кг; морковите (+0.10 лв.); домати (+0.28 лв.); картофите (+ 0.18 лв.), но краставиците са поевтинели с 0.02 лева.

При плодовете

На седмична база ябълките поевтиняват с 8.4 на сто до 0.94 лв./кг. Цената на портокалите се понижава с 4.9 на сто до 1.20 лева за килограм. Мандарините се понижават с 0.7% и съргуват по 1,36 лева за килограм. Лимоните също поевтиняват с 5.8 на сто до 1.80 лева за килограм. Само бананите поскъпват с 0.5 на сто до 1.92 лева за килограм, информира infostock.bg. На годишна база всичките посочени по-горе пет вида плодове поевтиняват: бананите (- 0.34 лв.), лимоните (- 0.38 лв.), ябълките (- 0.46 лв.), портокалите (- 0.04 лв.) и мандарините (- 0.39 лв.).

При млечните, местните и другите продукти

Кравето сирене поскъпва с 0.2 на сто и се търгува по 5.90 лв./кг; кашкавалът, тип „Витоша“, се купува по 10.06 лв./кг и е поскъпнал с 0.1%, а олиото се купува по 1.92 лева за литър и е без помяна спрямо предходната седмица. Каймата се търгува по 4.73 лева за килограм или с 0.04% по-скъпо. Пакетче краве масло от 125 грама струва 2.33 лева и е поскъпнало с 2.38%. Пилешкото замразено месо поевтинява с 1.3 на сто и се продава по 3.82 лева за килограм на едро в края на седмицата. Захарта се търгува по 1.22 лв./кг или без промяна, а брашното тип „500“ се продава по 0.85 лв./кг и също без промяна. Яйцата се продават по 0.20 лева за брой или без промяна спрямо предходната седмица.

Млечни, местни и други хранителни продукти на годишна база

Вид продукт	12.01.2018	11.01.2019	Разлика
Краве сирене	6.04 лв./кг	5.90 лв./кг	- 0.14 лв.
Кашкавал „Витоша“	11.02 лв./кг	10.06 лв./кг	- 0.96 лв.
Олио	1.94 лв./кг	1.92 лв./литър	- 0.04 лв.
Кайма	4.83 лв./кг	4.73 лв./кг	- 0.10 лв.
Краве масло 125 грама	2.33 лв./кг	2.33 лв./	без разлика
Пилешко замразено	4.02 лв./кг	3.82 лв./кг	- 0.20 лв.
Захар	1.22 лв./кг	1.22 лв./кг	без разлика
Брашно тип 500	0.79 лв./кг	0.85 лв./кг	+ 0.06 лв.
Яйца	0.24 лв./брой	0.20 лв. брой	- 0.04 лв.

✓ Русия и Китай с общи проекти за 100 милиарда долара

Русия и Китай задълбочават сътрудничеството си, опитвайки се да постигнат икономическа стабилност въпреки щетите, нанесени от наказателните мерки на САЩ – санкции срещу Москва и ескалиращата тарифна война срещу Пекин.

Руски и китайски компании подготвят 73 съвместни проекта на обща стойност над 100 млрд. долара, се казва в изявление на руско китайска-бизнес група, цитирано от Reuters и CNBC.

Потенциалните милиардни инвестиции са контролирани от Руско-китайския бизнес консултативен комитет, който провежда ежегодната си среща тази седмица по време на Източния икономически форум във Владивосток, Русия.

Комитетът включва повече от 150 представители на „водещи руски и китайски компании“, се казва в изявление на Руско-китайския инвестиционен фонд. Фондът е създаден през 2012 г. от Китайската държавна инвестиционна корпорация и руския държавен фонд за инвестиции.

Вече са реализирани 7 проекта на обща стойност 4.6 млрд. долара в резултат на работата на групата Китай-Русия.

„Докато силният икономически растеж и в двете страни със сигурност ще доведе до много възможности за печеливши инвестиции, смятаме, че особено обещаващи сделки ще бъдат намерени в двустранни сделки, които капитализират отношенията Русия-Китай“, каза в изявление Кирил Дмитриев, изпълнителен директор на руския фонд за държавни инвестиции.

Технологично споразумение

В отделно съобщение инвестиционният фонд Русия-Китай и китайската научно-технологична инвестиционна група Tus-Holdings обявиха съвместни инвестиционни планове.

Сътрудничеството ще се съсредоточи върху технологиите, като се инвестират 1.28 млрд. долара в руския технологичен парк Tushino Project в северозападната част на Москва.

Двете групи подготвят изграждането на китайско-руски технологичен парк с повече от 100 млн. долара инвестиции и стартираха съвместен фонд за рискови инвестиции с капитал от 100 млн. долара.

Двете държави вече подготвят общи инвестиции в логистичната инфраструктура на руския интернет, а суверенният фонд на Русия смята да инвестира в местни технологични проекти.

Китайският онлайн гигант Alibaba, руската група Mail.ru и руския държавен фонд за инвестиции ще подпишат меморандум за сътрудничество в рамките на икономическия форум, съобщават източник на ТАСС, информира infostock.bg.

Идеята е руският онлайн пазар за продажба на китайски стоки Pandao да стане част от съвместно предприятие в областта на електронната търговия. „Pandao може да влезе в съвместното предприятие“, казва източникът на ТАСС.

Pandao е създаден с амбициозната идея да се превърне в един от лидерите на трансграничния пазар за електронна търговия.

AtomInfo.bg

✓ Плаващите слънчеви електроцентрали ще преобразят не само енергетиката

Инсталирането на слънчеви панели на повърхността на водоемите буквално ще спаси САЩ: такива централи ще освободят повече от 2,1 милиона хектара земя и не само ще произвеждат енергия, но и ще възпрепятстват изпарението на водата.

Експерти от Националната лаборатория за възобновяема енергия на САЩ (NREL) са изчислили колко електроенергия може да произвеждат плаващите слънчеви електроцентрали, ако бъдат инсталирани в цяла Америка.

Това ще изисква поставянето на панели на повърхността на 24 хиляди изкуствени водоеми.

Според оценките на NREL масовото инсталиране на плаващи фотоволтаични системи ще осигури на страната 10% от необходимата електроенергия. Изследователите са взели под внимание само язовири, езера и водохранилища, разположени в континенталната част на САЩ. Те също така отбелязаха, че са подходили към анализа на данните строго и избирателно. В действителност такива системи могат да произведат дори повече електроенергия, отколкото смятат експертите.

Резултатите от изследванията са публикувани в списанието Environmental Science & Technology.

Преди това учените не са оценявали перспективите за плаващи слънчеви електроцентрали в САЩ, тъй като технологията не е много популярна в страната.

„В Америка слънчевите водни ферми са неизползвана ниша, докато в други страни те са се превърнали в необходимост“, обясни авторът Джордан Макник.

Към декември 2017 година има само седем проекта за плаващи слънчеви електроцентрали в САЩ. Докато сега в света вече има повече от 100, от които 70 обекта са крупни системи с голяма мощност. Повечето от тях – 80% – се намират в Япония.

В САЩ слънчевите панели често се монтират на земята. Ако обаче всички действащи централи бъдат прехвърлени на вода, тогава ще бъдат освободени 2.1 милиона хектара земя на територията на континенталните щати. Според NREL модулите на водата също ще забавят изпарението на водата и ще намалят развитието на водораслите.

Експертите смятат, че с течение на времето в Америка ще се появят повече плаващи слънчеви електроцентрали.

На първо място, те ще възникнат в региони с недостиг на свободна земя, както и на местата, където производителите на слънчеви панели трябва да се конкурират за територия с фермерските стопанства.

Прогнозите на NREL се потвърждават от доклада на Световната банка. Изследователите смятат, че през следващите години общата мощност на плаващите слънчеви електроцентрали ще достигне 400 GW.

По-голямата част от генерациите обаче ще бъдат разположени в Северна Америка. Второ и трето място ще заемат Азия и Африка, следвани от Южна Америка, Европа и Австралия.

Cross.bg

✓ Теми и гости в ефира днес

БНТ, „Сутрешен блок“

- От Брюксел до София. Европейските теми в българския дневен ред - коментират евродепутатите
- 30 години по-късно. 30 години след историческата закуска с Митеран - на живо от Френското посолство
- Говори ДПС. Политика и подкрепа - Джейхан Ибрямов от ДПС
- Ваксинация. Ваксините за варицела възможни и в България - какво още се променя при имунизациите
- Паник атака. Внимание: паник атака - как да се справим?

БТВ, "Тази сутрин"

- Преговори -. Вице-премиерът Екатерина Захариева за новите изтребители, за името на Македония и Брекзит
- Нелепа смърт – Жестока смърт на бебе в Габрово, директно, какви са причините
- Рекордно преследване - за гонката между полиция и трима пияни младежи, как завърши 360-км гонка
- „Чети етикета“- Ще паднат ли в съда лимитите по Гражданска отговорност заради противоречия с европейските разпоредби

Нова телевизия, „Здравей България“

- Военен спаси възрастен мъж от горящата му къща. Срещата на двамата - само по NOVA.
- Сметка от 1100 лева за ток получи жена, живееща на площ от 40 кв. метра. Каква е причината проверява Мартин Георгиев.
- Само за година непълнолетните родилки в ломската болница са 24. Ще се промени ли тревожната тенденция?
- Министърът на труда и социалната политика Бисер Петков за закрилата на децата, борбата срещу насилието въщи и грижата за хора в неравностойно положение.

- Защо социалните служби "проспаха" първото раждане на непълнолетното момиче, което впоследствие зачена и от приятел на баща си?
- История от "Темата на NOVA": Кой са трудностите на самотните хора с психични заболявания в риск, разказват репортерът Ивета Шилигарова и операторите Димитър Василев и Кирил Тасев.
- От Монако до София: Интервю на Петя Желева с Горан Джокович, чичото на Новак Джокович.
- Камилче на име Бейби пристигна в бургаски зоопарк.
- Ден преди храмовия си празник църквата "Св. Атанасий" осъмна с анонимно дарение от 2 хиляди лева. Чудо или традиция са щедрите дарове?

✓ Събития в страната на 18 януари

София.

- От 09.00 часа ще започне пленарното заседание на Народното събрание.
- От 10.00 часа в Националния пресклуб на БТА ще се състои пресконференция на Българската асоциация за развитие на бизнес софтуер във връзка с рисковете от влизането в сила на Наредба Н18 за смяна на касовите апарати и софтуерите за продажба в сегашния ѝ вид и срок до 1.04.2019 г.
- От 12.00 часа в Централния офис на Камарата на строителите в България ще се проведе пресконференция, в която ще участват изп. директор на Камарата инж. Мирослав Мазнев и представители на пътностроителни фирми, членове на Камарата.

***

Асеновград.

- От 09.00 до 12.30 часа в зала 517 в сградата на Общината ще се проведе кръводарителска кампания.
- От 12.00 часа пред паметника на ген. Дантевил ще се състои тържествена церемония по повод навършването на 141 години от Освобождението на града. Ще бъдат положени венци и цветя.

***

Бургас.

- От 11.00 часа ще заседава Регионалният щаб за борба с грип и остри респираторни заболявания в Бургас.

***

Велико Търново.

- От 15.00 часа доброволци организират почистване на района около блокове 1 и 2 на студентските общежития.

***

Габрово.

- От 11.00 часа в Ритуалната зала на Общината евродепутатът от ГЕРБ/ЕНП Андрей Новаков ще представи първата българска социална мрежа за села и градове - Selovoditel

***

Казанлък.

- От 12.00 часа пред Паметника на загиналите казанлъшки войни в парк „Розариум“ ще се проведе тържествен митинг.
- От 12.30 часа в Гарнизон Казанлък пред Паметната плоча на създателите на военния марш на 23 Пехотен Шепченски полк - „Велик е нашия войник“ - подпоручик Константин Георгиев и запасни редник Михаил Шекерджиев, ще бъдат поднесени почести и цветя.

***

Казанлък.

- От 13.00 часа в района на Военно формирование Казанлък ще се състои откриване на „Стая на войнската бойна слава и летопис“. Ще бъдат поднесени цветя и пред войнишкия паметник на 9-а и 10-а Опълченски дружини.

***

Пазарджик.

- От 10.30 часа ще се проведе заседание на Оперативния щаб за борба с грипа и остри респираторни заболявания, за да се прецени дали да бъде обявена грипна ваканция за учениците.

***

Русе.

- От 15.00 до 17.00 часа в „Зала I-ва“ на Община Русе евродепутатът Момчил Неков организира дискусия на тема „Африканска чума по свинете - превенция и тенденции в ЕС“.

***

Севлиево.

- От 15.00 часа в зала 300 на Общината евродепутатът от ГЕРБ/ЕНП Андрей Новаков ще представи първата българска социална мрежа за села и градове - Selovoditel

***

Сливен.

- От 11.00 часа на морената на пл. „17-ти януари“ в кв. „Клуцохор“ ще се състои церемония по отбелязване на 141 години от освобождението на Сливен от османско иго.

***

Стара Загора.

- От 14.00 часа в зала 2 на Община Стара Загора ще се проведе публично представяне и обсъждане на проект "Въвеждане на мерки за енергийна ефективност в административната сграда на община Стара Загора".

***

Хасково.

- От 11.00 часа в Регионалния пресклуб на БТА, общинското ръководство на БСП - Хасково ще коментира проектобюджета на общината за 2019 г.

Profit.bg

✓ Китайско-американските преговори подкрепиха азиатските индекси

Азиатските борсови индекси отчитат повишения в последната търговска сесия на седмицата, подкрепени от информацията за отбелязания напредък в търговските преговори между САЩ и Китай.

В четвъртък The Wall Street Journal публикува материал, в който се посочва, че американският финансов министър Стивън Мнучин е предложил намаляване на някои митнически тарифи в навечерието на преговорите между двете страни, насрочени за 30 януари.

Книжата на американските компании също поскъпнаха късно снощи - Dow Jones Industrial Average приключи сесията с ръст от 0.7%, до 24 370.10 пункта, S&P 500 добави 0.8%, до 2 635.96 пункта, а технологичният Nasdaq Composite регистрира ръст от 0.7%, до 7 084.46 пункта.

Информацията за търговските отстъпки обаче не е потвърдена официално от Белия дом, а WSJ уточнява, че търговският представител Робърт Лайтицър се е противопоставил на идеите на Мнучин.

Междувременно управителят на японската централна банка Харухико Курода заяви, че според него китайско-американският конфликт ще бъде разрешен още тази година.

Но дори и само слухове за подобна възможност оказаха въздействие върху настроеността на инвеститорите. Тази сутрин японският борсов индикатор Nikkei 225 отчете ръст от 1.3%, а в Хонконг Hang Seng добави 1.2 на сто към стойността си.

"На зелено" се движат и индексите в континентален Китай - Shanghai Composite се повишава с 1.34%. Толкова е и повишението при SZSE Component, който включва водещите компании, листвани на борсата в Шънджън.

Китайският вицепремиер Лиу Хе ще посети Съединените щати на 30 и 31 януари, за да участва в последния кръг от търговските преговори между Пекин и Вашингтон.

През декември двете водещи световни икономики се договориха за 90-дневно "примирие" в търговската война, която засега засегна сделки със стоки на стойност стотици милиарди долари.

В понеделник се очакват данните за ръста на китайската икономика през второто тримесечие на годината, а анкета на Reuters показва, че повечето икономисти очакват той да се свие до най-ниските си нива от световната финансова криза насам.

На валутните пазари британският паунд тази сутрин се търгува на ниво от 1.2978 спрямо щатския долар, малко под двумесечния връх от 1.30, регистриран вчера. Британската валута бе подкрепена от надеждите, че страната може да избегне "твърдия брекзит", въпреки проваления вот за споразумението с Брюксел.

Еврото остава почти без промяна на ниво от малко под 1.14 щатски долара, като е на път да запише седмична загуба от 0.7 на сто. Йената също се търгува със спад от 0.7% на седмична база спрямо "зелените пари", като в момента курсът се движи около 109.32 йени за долар.

На стоковите пазари петролът поскъпва, след като данните на ОПЕК показаха рязко свиване на добивите през декември. Американският лек суров петрол тази сутрин отчита ръст от 1.3%, до 52.73 долара за барел, а цената на сорт Брент се повишава с 1.2%, до 61.91 долара за барел.

Златото остана почти без промяна на ниво от 1 291.35 долара за тройунция.